

Beszámoló - jelentés

a Dorogi József Attila Művelődésiház "Kadic Ottó"
barlangkutató csoportjának 1964. évi tevékenységéről.

Barlangkutató Csoportunk 1964. évi programjában a főtevékenységet barlangkutatói feltáró munka képezte.

Barlangkutatói céllal a feltáró munkánkat az Országos Természet-hivatal által 1237/1964.sz. alatt engedélyezett és jóváhagyott terv szerint 3 területen végeztünk. Ezek: I. Nagy-Strázsa-hegyi "Strázsa"-barlang feltárásánál; II. Kis-Strázsa-hegyi "Kis-Strázsa" barlangnál; III. Klastromligeten Piliányergi víznyelő bontásánál.

Fontossági sorrendben a főfeltárás helyét az I. "Strázsa-barlang" feltárás képezte. E mellett a II. "Kis-Strázsa"-barlangnál a feltárást előkészítő munkákkal foglalkoztunk. A III. Pilis-nyergi víznyelő bontására nyári kétéves kutatótábort létesítettünk, Klastromligeten és folytattuk a korábban, két éve megkezdett munkát. A Sátorköpusztai barlangnál folyamatosan karbantartást végeztünk.

A feltárási munkálatokról részletesebben az alábbiak szerint számolunk be:

I. Strázsa-barlang feltárása.

Az egész év folyamán vasárnaponként folytattuk itt az immár 4 éve folyó feltáró munkát, mely a kutatók komoly fizikai igénybevételeivel járt. Amint az előző évi jelentéseinkből ismert, az itteni feltárással a barlangjáratokba sikerült bejutni, mintegy 50 m hosszban és 7 kisebb-nagyobb gipsz és aragonit kristálybevonattal gazdagon bevont oldalfalaival, feltárt barlangszakasz a hévizes eredetű barlangok leg-szebb magyarországi, de talán az egész világon előkelő képviselőjévé lépett elő. A barlang járatot a legbelső végén a homokos-agyagos üledék annyira betölti, hogy a továbbjutás érdekében az üledéket innen ki kell termelni és kiszállítani. Ez a munka a szűk és alacsony járatszakaszok miatt olyan nehézséget okozott, hogy emiatt a barlangjárati szakaszban elhelyezett vasutat és ezzel a csilleszállítást be kellett a barlangjárathoz tovább hosszabbítani. Ezen munka képezte az 1964. évi feltárásunk tulajdonképpeni részét.

A lejárati kb. 45°-os barlangjáratot, majd a közel vízszintes járatot a vasút irányának megfelelően ki kellett tágitani. Ezt igen nehéz, hosszadalmas munkával, a kőbe közel furt lyukak készítésével, majd két ízben végzett robbantással oldottuk meg. A további tágitást - kézikalapács és véső segítségével végeztük, közben a kő és agyagtörmelékkel előrehaladva, a kis csille és a külszíni kézi vitla segítségével kiszállítottuk. A vasút helyének elkészítéséhez 17 m³ mészkövet kellett lerobbantani, illetve kivésni. Ennek elkészülte után a vasutat a barlangjárathoz kb. 20 m-el beljebb szereltük és kiképeztük a csille rakódóhelyét is.

A fenti munkálatokkal november 15-én készültünk el és ezt követően megkezdjük a barlangjárathoz végéről az üledék lemélyítésével, kiszállításával a járat folytatását kiszabadítani és a további jelentős járathoz vezető és benne a csodálatos kristály képződményeket feltárni.

A továbbjutás elérése már 1962. év augusztusában történt bejutás óta várat magára, de bízunk benne, hogy kitartó, szívós, nehéz erőfeszítéseinket hamarosan siker fogja koronázni.

Összefoglalva a Strázsa-barlangi feltárásnál 1964. évben 36 munkanapon dolgoztunk, ezalatt 644 fővel 3749 órát teljesítettünk és 103 m³ anyagot szállítottunk ki a barlangjáratokból.

II. Kis- Strázsa-barlang

A feltárási műszaki terve szerint a barlang hasadékába a kőbánya udvarának talpáról szándékozunk kb. 5-6 m hosszú táróhajtással bejutni. A bányaudvar talpa ugyanis a kőbánya falában lévő barlangnyílásnál, mintegy 15 m-el mélyebben van és közel azonos a szintje a barlanghasadék jelenlegi talpszintjével.

A táróhajtás előtt a barlang nyílása irányában a kb. 45°-os mészkőfalat előbb függőlegesre kellett kiképezni, onnan a mészkövet kitermelni. Ezt a munkát műszaki irányításunk szerint a kőbányaudvar végezte el. A függőlegessé alakított mészkőfal egyúttal a barlang igen gazdag és különleges szépségű aragonit-kristály képződményeinek megvédését is szolgálta, mert a függőleges kőfal miatt illetéktelen személyek már nem tudnak oda bejutni és rombolást végezni. A barlangjárat felmérését is elvégeztük - az áttörési munkálatok műszaki tervének elkészítése érdekében.

III. A Pilisnyergyi víznyelő bontása

A nyáron július 25-től augusztus 8-ig a pilisnyergyi víznyelő barlang bontásának folytatása érdekében Klastromligeten 2 hetes kutatótábort létesítettünk. A táborozáson 16 fő vett részt és az előkészítő és befejező szerelési munkákon kívül 9 munkanapon át folytattuk a víznyelő mélyítését, bontását. Az előző kétévi 8 m-mélységtől indulva 15 m mélységig sikerült előre jutni, mintegy 20 m összhosszúsággal. A bontás során bejutottunk a szűk kürtő után az első kisebb terembe, melynek falát már szép cseppkőképzés és kisebb cseppkövek díszítik. A bontás során megjelent a barlangi húzat is, amely az intenzív levegőcserével a 8 óra folyamatos bent tartózkodást, munkát elősegítette.

A táborozás idejének leteltével a továbbjutást kezegető legizgalmasabb helyzetben kellett abbahagyni a bontást, ahol a 9 nap alatt 870 vödör anyagot húztak fel a kötélen fiúk és lányok vállvetve a háromláb segítségével. Így a bontás folytatása a következő nyárra hívja majd vissza újból a kutatótáborba kutatóinkat, a klastrom kedves környezetébe.

IV. Sátorköpusztai barlang

Az év folyamán itt a barlangjáratok tisztításán, karbantartásán kívül a barlanglátogatására érkező csoportok szakszerű vezetését biztosítottuk. Az év folyamán eddig 9 napon összesen 84 fő segédkezett 513 órán át a látogatók turavezetésénél, amikor is mindkét barlangunkat végig járva mutatták be azok páratlan érdekességeit és képződményeit.

Az év elején február hóban reggeltől estig az Besterzomi Szerszám-gépgyár Filmklubjának segítettünk a két barlangban filmfelvételnél. A 10 perces filmösszeállítást szakszerű ismertető beszéddel láttuk el. Sajnos anyagi lehetőség híján a filmről másolatot mindközéig nem tudtunk készíteni, hogy a dorogi érdeklődőknek is be lehessen mutatni a barlangjainkat.

Az év elején februárban a Strázsa-barlang záró rácsajtóját ismeretlen tettesek felfeszítették és a rácsajtót tönkretették. Fáradságos munkával új, erősebb ajtót kellett felszerelnünk, majd a nyári táborozásunk idején a Sátorköpusztai barlang acéllemez ajtajának kerete mellett bontották meg barbár módon a kőfalat, de az ajtó különleges zárszerkezete miatt mégsem tudták kinyitni és behatolni. A falat újra betonozással, két vasárnapon át állítottuk helyre.

Itt összesítve tehát 6 munkanapon át 50 fővel 254 óra különféle munkát és 10 napon át 89 fővel 543 órában turavezetést végeztünk.

V. Egyéb tevékenység.

Az év folyamán különböző országos barlangkutatói rendezvényeken vettünk részt és turatervünk szerint a bányabeli és környékbeli barlangok megismerésére túrákat vezetünk:

Igy többek között: Februárban 7 fővel résztvettünk Budapesten a Magyar Karszt és Barlangkutató Társulat évi közgyűlésén, amely az 1962. évi kutató és szervező tevékenységünk elismerésére a Társulat által alapított "Vass Imre emléklapot" csoportunknak adományozta. Az emléklapot örömmel vettük át.

Junius 21-22-én 8 fővel képviseltettük szakkörünket a barlangkutatók Abaligetén rendezett országos találkozóján, ahol tevékenységünkről röviden beszámoltunk.

Barlangjáró túráink során 2 napon 27 fővel és 58 látogatóval a Tokod-altárói bányabeli ritka érdekességi barlangokat kerestük fel, 5 napon át Pilismarót és Dömös környékén végeztünk terepbejárást és kezdtünk egy hasadékbarlang feltáráshoz, amely andezit kőzetben van és érdekessége, hogy igen erős kifelé fuvó légmozgást áramlik ki a nyílásán.

Juliusban szakkörünk 1 napon résztvett a klastromligeti juliális rendezésénél, ahol a tombolajegyek árusítását és a sorsolás lebonyolítását teljes egészében mi vállaltuk és végeztük el.

Az év folyamán különböző térképezést, tudományos adatgyűjtést különböző barlangokból ásványgyűjtést, továbbá kötél és hágcsómászó és egyéb technikai gyakorlatozást végeztünk, a Szent Endrén rendezett "Pilis" kiállítást segítettük kiállítási anyaggal.

Csoportunknak 39 fős létszámából az évi munkában 32 fő vett aktívan részt. A többiek részben időleges távollét /egyetem, katonai szolgálat, betegség/ miatt maradtak távol.

Összesítve:

I. A Strázsa-barlang feltárásnál	36	munkanapon	644	fő	3749	órát
III. A pilisnyergyi víznyelő bontásánál	9	"	16	"	432	"
IV. A Sátorköpusztai barlangnál	16	"	139	"	797	"
V. Egyéb foglalkozáson, túrán	12	"	78	"	-	"

Ö s s z e s e n t: 73 napon át 877 fő 4976 órát

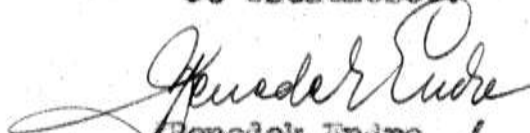
tevékenykedett.

Kutató feltárási munkánkban jelentős sikert az év folyamán nem sikerült elérni, de reméljük, hogy a kitartó szívós munkánk a következő évben újabb sikerre fog vezetni.

A kutató feltárási munkában számos alkalommal résztvettek az esztergomi Ferenc-gimnázium barlangkutatócsoportjába bekapcsolódó diákjai és a Bányagépészeti Technikum "Ifjú Gárda" kollégiumának barlangkutatói. Munkájukkal komoly segítséget adtak, melyért ezúton is köszönetünket fejezzük ki.

Dorog, 1965. január 20-án

Jó szerencsét!

Benedek Endre
szakfővezető
Csopord